

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Scelera diu tegi non possunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

chi, moechæque perpenderent, utique caverent, & dicerent: *tantipoenitere non emo.* Atque ut taceam historias, Tereus per fabulam sine fabula documentum est, quid sit libidini frena permettere, & conjugali fidei labem inferre. Nam quod Philomelæ, uxoris sorori reluctanti, & per Sacra omnia obtestanti, vim nefarius intulerit, linguam execuerit, eam custodia mandarit: Progne filium parvulum Ityn in frusta conciderit, in cibum coxerit, apposuerit, incestificus maritus in ventrem absconderit: exinde furiis agitatus in volatilem bestiam immigrarit, eandemque poenam uxor & huius soror subierint, quemnam alia fuit causa, quam nefandum adulterii scelus, cuius hi fructus existunt?

II. (b) Credebat impurissimus homo cum exscissa Philomelæ lingua, criminis etiam notitiam elinguatam, & cum custodia in solitario loco abdita, flagitium quoque tenebris obiectum esse. Sed falsus est sceleratissimus pudoris alieni prædo; quod tacent homines, mutæ loquuntur picturæ; turpissimi facti infamia iisdem cum upupa pennis volat. Apud Martialem lib. 2. Epigram. Ponticus quidam nomine, servum, ut he domini scelus enuntiaret, pari crudelitate elinguavit; sed quod unus dixisset, postea omnes cœperunt loqui;

Abscissa servum quid fœdas, Pontice, linguâ,

Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui?

Ita factum est Tereo, ita factum innumeris, & fit etiam hodie plurimis, quorum flagitia claram perpetrata, Nemesis in apertum produxit. Neque semel contigit, ut bestiæ manifestarent sclera, quæ hominum nequitia summo studio celabat. Ælianus refert lib. 7. c. 25. de canicula Sicula. quæ adulterum in domo absconditum prodidit. Idem lib. 8. c. 20. narrat heram adulterante à ciconia excæcatam. Bessus apud Plutarchum de sera Numinis vindicta, cum patrem nefando parricidio sustulisset, diuque scelus illud clanculum habuisset; postea temporis, foras cœnatum prodicens, nidum fortè hirundinum hastâ dejecerat, pullösque ad unum omnes interfecit. Interrogatus à prætereuntibus de insolentia facti: *non, inquit, auditis hirundines falsa de me vociferari, & testari, me patris mei esse interfectorum?* Mirati, qui intererant, hunc sermonem ad regem detulerunt; & Bessus suo indicio accusatus, tum deinde convictus, poenas luit. Credo has hirundinum accusatrices voces ortum à Progne duxisse, quæ quidem hirundineas pennas induit, memoriam tamen adulterantis Terei non exuit, nec de eo queri cessavit. Idem etiam hodie Philomela facit, de qua Bilbilianus Poëta:

A a 3

Flet

(b) *Sceleræ diu tegi non possunt.*

Flet Philomela nefas incesti Tereos, & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur avis.

III. (c) Disce præterea, quid sit irritasse Zelum conjugalem. Salomon Proverb. c. 6. *Zelus & furor viri non parcer in die vindictæ.* Tragicum est, quod ex Balinghen de triumpho castitatis refert Henric. Engelgrave Dom. 15. post Pentec. Vir illustris Pedemontartus, deprehensa uxore in adulterio, exarsit adeò, loris ut mœcho manus & crura constringi præcipierat; carnificis vices uxorem, ac pedisquam, eius lenam, subire coegerat, & amasium ad trabales clavos parieti infixos suspendere. Quo suppicio peracto, fenestras & ostium infamis cubiculi opere camentario occludi, & illuc conjugem cum ancilla includi curavit, pane & aqua per angustam rimam suppeditata; donec putrescentis cadaveris intolerabili fœtore ambæ horrendum in modum contabuerunt. Similis & reciprocus, quin etiam furentior est Zelotypia uxorum in maritos ruptæ conjugalis fidei reos. Ille enim implacabiles rugiunt, & saeviunt non aliter, quam leænæ vel tigrides raptis catulis, nec prius defistunt, quam furori suo, maritali sanguine litarint. Ita scribit Cicero lib. 2. offic. Alexandrum Pheræum Thessalorum regem, à Thebe uxore interfectum propter pellicatus suspicionem. Et Justinus lib. 26. narrat, Demetrium Antigonî Macedonum Regis filium, jussu Arsinoës uxoris interemptum, quod cum Berenice socru stupri consuetudinem haberet. Clytemnestra audito Agamemnonem maritum Chryseidos Thebanæ puellæ amore teneri, se adulterio cum Ægistro polluit, & eius ope, maritum interemit. Sed multorum instar est, quod scribit Apollonius Rhodius lib. 1. Argonaut. Lemnias mulieres Zelotypiâ incensas, quod mariti captivas quasdam feminas adamarent, eos omnes, & præterea genus universum masculinum obtruncasse. Memorabile est, quod de Chiomara Tolisto-Boiorum regina refertur, eam pudoris sibi captivæ à Centurione erepti injuriâ concitatam, dum persoluto lytro, osculum ab absente rapit odiosus amator, homini nihil tale metuenti per duos servos caput abstulisse, illudque ueste involutum, velut opimum pudicitiae triumphantis spolium ad mariti pedes abjecisse. Andreas Brunner in Annal. Boior. ex Val. Max. lib. 6. Verè Satyricus:

----- mulier saevissima tunc est,

Cum stimulos pudor admovet. Juven. Sat. 10.

Et Seneca in Medea:

Nulla vis flammæ, tumidique venti
Tanta, nec teli metuenda torti,

(c) Zelus fidei conjugalis lata.

Quanta

